

У даний час для успішного розвитку сільського господарства в Австралії зростає необхідність врахування екологічних вимог, пов'язаних зі збереженням сільських ландшафтів, а також – економічних вимог до розвитку фермерства та їхніх громад. Пошук найкращих рішень і надалі лежатиме в основі триваючої еволюції сільського господарства Австралії.

Використані джерела та література:

1. Андреева В.М., Малаховский В.К., Петриковская А.С. Современная Австралия. Справочник. Москва : «Наука», 1976. 448 с.
2. Что из себя представляет экономика Австралии. URL: <https://moneymakerfactory.ru/biznes-idei/ekonomika-avstralii/>
3. Сельское хозяйство Австралии. URL: http://www.cawater-info.net/review/agro_australia.htm3
4. Birmingham Judy, Jack Ian, Jeans Dennis. Australian Pioneer Technology: Sites and Relics, Towards an Industrial Archaeology of Australia. Heinemann Educational, 1979. 430 p.
5. Callaghan A.R., Millington A.J. The Wheat Industry in Australia. Sydney, Australia : Angus and Robertson, 1956. 486 p.
6. Mabbutt J.A. Desertification in Australia, Water Research Foundation of Australia. Kingsford, 1978. Report No. 54. P. 3-11.
7. McVean D.N. Skeleton weed (*Chondrilla juncea* L.) in Australia. New Scient., 1965. 378 p.
8. Бондарець М.В. Еволюція сільськогосподарських систем Австралії від часів першого поселення до першої тріади ХХ століття. *Регіональна економіка та управління*. 2020. №4 (30). С. 9-15.

УДК 94 : 504.03 (94) «1970»

Пегра Т. Ю.

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА АВСТРАЛІЇ У 1970-х рр.

У статті розглядаються причини формування екологічної політики Австралії і її перший етап, який віднесено до 1970-х рр. Виявлено, що поява екологічних проблем наприкінці 1960-х – на початку 1970-х рр. була зумовлена специфікою природно-кліматичного потенціалу й економічного розвитку країни. Розглянуто створені на початку 1970-х рр. державні установи,

відповідальні за державну екологічну політику на рівні штатів і Співдружності та законодавчі акти в царині захисту довкілля, прийняті в цей період. Розкрито особливості екологічного управління в Австралії.

Ключові слова: екологічна політика, Австралія, Вікторія, Західна Австралія, Тасманія, Квінсленд, Новий Південний Вельс.

Перга Т. Ю. Экологическая политика Австралии в 1970-х гг. В статье рассматриваются причины формирования экологической политики Австралии и ее первый этап, который отнесен к 1970-м гг. Выявлено, что появление экологических проблем в конце 1960-х – начале 1970-х гг. было обусловлено спецификой природно-климатического потенциала и экономического развития страны. Рассмотрены созданные в начале 1970-х гг. государственные учреждения, ответственные за государственную экологическую политику на уровне штатов и Содружества и законодательные акты в области защиты окружающей среды, принятые в этот период. Раскрыты особенности экологического управления в Австралии.

Ключевые слова: экологическая политика, Австралия, Виктория, Западная Австралия, Тасмания, Квинсленд, Новый Южный Уэльс.

Tetyana Perga. Australia's environmental policy in the 1970's. The article reveals the reasons for the formation of Australia's environmental policy and its first stage, which dates back to the 1970's. It was found that the emergence of environmental problems in the late 1960's - early 1970's was caused by the specific climatic potential and economic development of the country. The state institutions responsible for state environmental policy at the state and Commonwealth levels established in the early 1970's and environmental legislation adopted during this decade are analyzed. Features of ecological management in Australia are revealed.

Keywords: environmental policy, Australia, Victoria, Western Australia, Tasmania, Queensland, New South Wales.

Невпинне зростання середньої температури нашої планети, що веде до глобального потепління, зумовлює широкий інтерес світової спільноти до екологічної політики країн, економіка яких робить значний внесок у зміну клімату Землі. Однією з них є Австралія, яка входить до трійки найбільших світових експортерів кам'яного вугілля – виду викопного палива, що збільшує концентрацію в атмосфері парникових газів, які спричиняють цей процес. Специфіка ситуації полягає в тому, що, з однієї сторони, економіка Австралії робить значний внесок у зміну клімату Землі, а з іншої, – країна усе більше відчуває її негативні наслідки, які проявляються у збільшенні частоти

та інтенсивності екстремальних погодних явищ, зокрема пожеж, прискоренні деградації Великого бар'єрного рифу тощо. Для того, щоб зрозуміти проблеми і напрями розвитку екологічної політики Австралії на початку XXI ст., доцільно звернутись до її витоків, що актуалізує обрану нами тему дослідження.

У цій статті ми маємо намір розглянути передумови і перший етап формування екологічної політики Австралії, який тривав з початку 1970-х до початку 1980-х рр.

Екологічна політика Австралії користується значною увагою серед австралійських науковців, які досліджують різні аспекти природоохоронної діяльності як на рівні співдружності (А. Дж. Хобдей, К. Холлі, С. Джонс, Д. Коллінз, Дж. Ч. Вескотт, Б. Коффі), так і на рівні окремих штатів (Д. Монтоя, Б. Бур, Ш. Грубер, Т. Пренцлер, М. Бріоді, В. Парт). Особлива увага приділяється боротьбі зі зміною клімату (М. Беєсон, М. МакДональд, К. Хеннесі, К. Велкер, К. Кровлі, Н. Гейдж, К. Джордан) та впровадженню сталого розвитку (Р. Ватсон, Р. Гардінг, А. Меркалев, С. Аллен). Чимало розвідок фокусують увагу на формуванні екологічного руху та участі громадянського суспільства у процесі прийняття екологічно значущих рішень (Е. Каракітапоглу, С. Еден, Л. Фенг). Грунтовні дослідження здійснені у царині збереження біорізноманіття (К. Р. Дікман, Л. С. Годден, Ж. Піл), зокрема екосистем Великого бар'єрного рифу (З. Т. Річардс, Дж. С. Дей, М. Фентон), захисту коал, що є національним символом країни (С. Макалпін, Є. Стретфорд, В. Гонсалес-Астуділло), припинення вирубки реліктових лісів (П. Тіклі, М. С. Вудм, С. Ховел, Р. Гнатюк) і створення національних парків і заповідників (С. Грубер, С. Вільсон, Дж. Ф. Фітчсімонс, С. Дрімл). Зростаюче антропогенне напруження на довкілля обумовило прискіпливий інтерес до розвитку гірничодобувної галузі та впливу на довкілля уранових рудників (Н. Макнамара, М. В. Ллойд, С. К. Бамбрик). Водночас більшість наукових розвідок охоплюють період, починаючи з 1980-х рр.; 1970-ті висвітлені дещо фрагментарно.

Щодо української історіографії екологічної політики Австралії маємо констатувати майже повну відсутність інтересу вітчизняних науковців до цієї теми за виключенням окремих згадок про клімат і природу Австралії у підручниках і навчальних посібниках з географії та регіоналістики. Це актуалізує заповнення існуючої наукової прогалини.

Формування екологічних проблем Австралії розпочалося після відкриття континенту європейцями вже на початку XIX ст. Колоні-

зація країни супроводжувалася масштабною вирубкою лісів, розоренням територій для сільськогосподарського виробництва, «золотою лихоманкою», активним розвитком гірничодобувної промисловості. У середині ХХ ст. екологічні проблеми значно загострилися. У цьому контексті варто наголосити, що їх поява було зумовлена не лише специфікою економічного розвитку, в якому велику роль відіграє видобуток вугілля, залізної руди та урану, а й особливостями природно-кліматичного потенціалу. Мається на увазі той факт, що Австралія є острівною державою, найбільш урбанізованими і промислово розвинутими регіонами якої є узбережжя, адже у центрі материка розташовуються посушливі та напівпосушливі непридатні для життя території. Ліси знаходяться переважно на узбережжі, тому в результаті антропогенного й індустріального навантаження у ХХ ст. їх площа почала катастрофічно зменшуватися. Крім того, у прибережній смузі унаслідок активного зростання міст і мегаполісів почало відбуватися значне забруднення повітряного і водного простору, погіршилася якість питної води та стан екосистем, загострилися проблеми санітарії.

У 1960-1970-х рр. в Австралії, як і в багатьох промислово розвинених країнах світу, почав розвиватись екологічний рух. Увага громадськості була сконцентрована, у першу чергу, на територіях, де ситуація була найбільш загрозливою. Так, розпочалось широке обговорення варварського видобутку піску з домішками титанового пилу на острові Фрайзер (штат Квінсленд), який призвів до руйнування пляжів цього унікального острова, затоплення великої території унаслідок зведення гребель на острові Педдер (штат Тасманія), проблем видобутку урану в районі річки Алігатор (Північна Територія), надмірної вирубки реліктових лісів та розвитку китобійного промислу, який призвів до різкого зменшення популяції китів.

Загострення екологічних проблем та зростання алармістських настроїв серед широких верств населення, антиядерного і природоохоронного рухів поставили на порядок денний федерального уряду та урядів штатів завдання переходу до цілеспрямованої діяльності з охорони довкілля. Хоча обговорення необхідності прийняття більш ефективних природоохоронних законів і створення уповноважених органів, які будуть керувати екологічною політикою, відбувалось паралельно, перші заходи у цій царині здійснили лише кілька австралійських штатів.

Передовим у цьому контексті можна вважати штат Вікторія, де вже у 1970 р. набрав чинності Закон про охорону навколишнього

середовища, який став одним із перших у світі законів, що впровадив інтегрований підхід до захисту довкілля. Його прийняття мало забезпечити стале використання та цілісне управління навколишнім середовищем, консультації для забезпечення участі громади у процесі прийняття рішень, заохотити співробітництво різних акторів у царині охорони довкілля. Він не лише закріпив принципи екологічної політики (інтеграція економічних, соціальних та екологічних міркувань, обережність, міжгенераційна справедливість, збереження біологічного різноманіття та екологічна цілісність, оцінка впливу на довкілля, спільна відповідальність, ієрархія відходів, інтегроване управління навколишнім середовищем тощо), а і запропонував механізми досягнення поставлених завдань [1].

На його основі у 1972 р. у штаті було створено Міністерство охорони навколишнього середовища, яке об'єднало розпорошену діяльність у цій царині та установи, які відповідали за впровадження окремих законодавчих актів, прийнятих у попередні десятиліття, зокрема, щодо чистого повітря, охорони земель, дичини, ґрунту, національних парків, затоки Порт-Філіп, врегулювання рибальства. Також почала працювати Рада з охорони довкілля. Зростання пріоритету екологічної політики у Вікторії унаочнює збільшення з 1972 по 1979 рр. у п'ять разів бюджету міністерства. Бюджет Служби національних парків (її створили ще в 1915 р.) та чисельність співробітників зросли з 1974 по 1979 рр. більш ніж удвічі, а річна кількість відвідувачів парків – з 700 тис. чол. до 3,4 млн чол. [2]. З ініціативи міністерства були прийняті такі правові акти: Закон про створення Вікторіанського фонду з охорони природи (1972 р.), що започаткував механізми посилення охорони природи на приватних землях, Закон про національні парки (1975 р.), який закріплював концепцію існування різних типів парків, Закон про вплив на навколишнє середовище (1978 р.).

У Новому Південному Вельсі ще у 1967 р. була створена Національна служба парків і дикого життя [3]. У 1971 р. на основі прийнятого роком раніше закону постала Комісія з контролю за забрудненням. Її діяльність передбачала надання керівництва державним органам з питань, що стосуються забруднення навколишнього середовища. До її повноважень було віднесено: вжиття заходів щодо контролю рівня забруднення, встановлення екологічних стандартів та нагляд за їх виконанням, надання спеціалізованих рекомендацій, технічних консультацій та освітніх послуг для державних установ, промисловості та громадськості, адміністрування урядової схеми надання грантів на екологічні дослідження, проведення різних роз-

слідувань і обстежень та вирішення суперечок в екологічній сфері, подання офіційних запитів та проведення екологічних розслідувань, координація участі штату в усіх екологічних дослідженнях, що проводяться спільно зі Співдружністю, та перегляд заяв про вплив на навколишнє середовище для запропонованих проєктів, в яких спільно бере участь Співдружність і штат. У вересні 1971 р. Комісія провела перше дослідження забруднення повітря та води. Першим публічним розслідуванням, проведеним Комісією, стало розслідування забруднення острова Кураганг у червні 1972 р. У 1974 р. після поглинання нею Департаменту навколишнього середовища та Управління контролю за забрудненням повітря та води Комісії охорони здоров'я вона отримала регуляторні повноваження та взяла на себе відповідальність за виконання у штаті Закону про чисте повітря 1961 р., Закону про чисту воду 1970 р., Закону про контроль за шумом 1975 р. [4].

У Південній Австралії політика управління природними ресурсами почала формуватись у відповідь на значну деградацію земель та необхідність здійснення заходів щодо заохочення охорони водного простору, земель і біорізноманіття. До початку 1970-х рр. у Південній Австралії існувало лише кілька законів, що регулювали окремі аспекти охорони природи і були спрямовані на збереження ґрунтів (Закон про нанесення пісків 1923 р.), управління водними ресурсами (Закон про збереження води 1886 р., 1936 р., Закон про столичне водовідведення 1935 р., Закон про водовідведення Південно-Західного передмістя 1959 р., Закон про водовідведення столичного району (Вудвіль, Генлі та Грейндж) 1964 р., Закон про річку Мюррей Уотерс (водосховище Дартмут) 1971 р.), боротьбу з рослинами-шкідниками (Закон про будяк 1852 р.) і боротьбу з іншими шкідниками. На початку 1970-х рр. унаслідок значного загострення екологічних проблем у штаті зросла потреба прийняти більш гнучкі та ефективні законодавчі положення і створити установи, відповідальні за їхнє впровадження. Тому в 1972 р. були створені Департамент навколишнього середовища та консервації і Служба національних парків та дикої природи, яка займалась управлінням заповідними зонами, що раніше знаходились під контролем низки урядових установ. У 1972 р. набрали чинності Закон про національні парки та дику природу та Закон про захист узбережжя, а у 1978 р. – Закон про ботанічні сади та державний гербарій [5].

У Тасманії у 1915 р. відповідно до Закону про збереження пейзажів була створена Рада з питань збереження краєвидів. До її складу ввійшли генеральний інспектор, уповноважений залізниць, голов-

ний інженер, представник Державного департаменту туризму і «тросе джентльменів, які були ентузіастами у царині збереження краєвидів». Основна функція Ради полягала у рекомендації для створення заповідників територій, що представляють науковий або історичний інтерес, а також управління ними самостійно або через допоміжні органи [6]. Згідно до Закону про захист тварин і птахів (1928 р.) була створена Рада з охорони, яка займалась впровадженням рекомендацій Ради з питань збереження краєвидів. Єдиними критеріями, які Рада з питань збереження краєвидів застосовувала при оцінці потенційного заповідника, були аморфні посилення на сценічне чи історичне значення, що свідчить про відсутність наукового підходу до створення заповідних територій на той час. До того ж, через брак коштів діяльність цієї установи мала обмежений характер. Тому у 1970 р. уряд Тасманії прийняв Закон про національні парки, у відповідності до якого була створена Служба національних парків і дикої природи, яка фактично поєднала функції вказаних вище рад. Крім цього, у 1972 р. почав працювати Департамент навколишнього середовища. Базовим законом, довкола якого почало формуватися екологічне законодавство штату, є Закон про охорону навколишнього середовища, прийнятий у 1973 р. Він регулює діяльність щодо забруднення повітря, води та шуму, поводження з відходами. Окремі аспекти природоохоронної діяльності у штаті у цей період регулювали Закон про місцеве самоврядування 1962 р., Закон про національні парки та дику природу 1970 р., Закон про зрошення 1973 р., Закон про коронні землі 1976 р. [7].

У Західній Австралії Закон про охорону навколишнього середовища набрав чинності у 1971 р. Його мета полягала у створенні адміністративного органу з відповідними повноваженнями в царині захисту довкілля. У 1972 р. на його основі було створено Міністерство охорони навколишнього середовища, яке підпорядковувалось уряду, однак надавало йому незалежні консультації з екологічних питань (у 1974 р. його перейменували на Міністерство охорони та довкілля). Головними принципами діяльності установи були визначені такі: досягнення балансу між охороною довкілля і розвитком, важливість інформованої участі громадськості в екологічному управлінні, розуміння більшої ефективності заходів з охорони навколишнього середовища у порівнянні з корекцією негативних наслідків шкідливої для довкілля діяльності. Міністерство надавало поради міністру навколишнього середовища шляхом підготовки різних звітів, а також оприлюднювало заяви для громадськості, де розглядалися важливі екологічні питання. Воно також відіграло ключову роль у розробленні політики охоро-

ни навколишнього середовища. Ключовою функцією установи була на той час оцінка пропозицій щодо ресурсів і планування та надання рекомендацій міністру щодо екологічної прийнятності цих пропозицій [8].

Єдиним австралійським штатом, де у 1970-х рр. не було створено державної установи з охорони навколишнього середовища, був Квінсленд. Водночас у 1944 р. тут набрав чинності перший в Австралії Закон з контролю за забрудненням води, що стало наслідком забруднення річки Герберт стоками від днопоглиблювальних робіт. Практика, що існувала в Австралії до цього часу, передбачала включення окремих положень щодо контролю за забрудненням водного шару до різних законів, що знижувало його ефективність. До Другої світової війни існуючі закони часто регулювали забруднення шляхом компромісів із забруднювачами, замість того, щоб йому запобігти. Однак цей закон, попри те, що сприяв введенню контролю за впливом на водний простір (він, до речі, вимагав невеликі кошти з точки зору втілення потрібних заходів і тому був вигідним для компаній-забруднювачів), був неефективним для прямої зупинки забруднення. Пізніше у багатьох австралійських штатах були прийняті схожі закони, однак лише у 1970-х рр. підхід до регулювання діяльності промислових підприємств, що забруднювали довкілля, змінився. Зокрема, у них були закладені принципи оцінки впливу на довкілля, попередження забруднення та дійові механізми покарання збудників [9].

У процесі зростання політичної та соціальної свідомості громадян Австралії і розуміння важливості охорони довкілля стало зрозуміло, що транскордонний характер багатьох екологічних проблем вимагає впровадження екологічної політики не лише на рівні штатів, а й на національному рівні. Початком її інституалізації на рівні Співдружності є створення в 1972 р. урядом на чолі з прем'єр-міністром Вітлемом кількох нових департаментів, серед яких – Департамент навколишнього середовища і консервації, на який було покладено завдання охорони природи, охорони та використання водних ресурсів і управління діяльністю заповідників. У 1975 р. на його основі створили Департамент навколишнього середовища [10].

Від самого початку розвитку екологічної політики в Австралії політичну відповідальність за екологічні питання було розділено між національним урядом та урядами штатів і Північної території країни. Передбачалося, що Співдружність виконуватиме функцію охорони довкілля з урахуванням інтересів усієї нації, а штати / Північна територія, у законній власності яких перебувають природні ресурси,

підсилять цю діяльність з огляду на розуміння специфіки екологічних проблем на місцевому рівні та необхідність здійснювати планування землекористуванням. З початку 1970-х рр. цей принцип покладено в основу системи екологічного управління Австралії. Хоча цю систему часто називають «подвійним регуляторним підходом», на практиці було створено три рівні екологічного регулювання в Австралії, оскільки уряди штатів та територій часто передають багато рішень та регуляторних функцій місцевим органам влади [11].

Водночас варто наголосити, що Конституція Австралії не містить прямих положень, що вказують на повноваження парламенту Співдружності приймати закони про навколишнє середовище. Однак Співдружність може здійснювати екологічне регулювання, спираючись на низку непрямих конституційних повноважень. До них відносяться, зокрема, повноваження щодо зовнішніх справ (на основі зобов'язань Австралії за міжнародними угодами) та повноваження широких корпорацій. Це забезпечує розділ 51 Конституції Австралії. Крім того, виконання багатьох законодавчих актів екологічного спрямування (як національних, так і міжнародних) покладається на кількох керівників органів державної влади, передбачених Конституцією, що гарантує їхню імплементацію навіть у разі його оскарження [11].

Викликом екологічної політиці Співдружності та виконанню екологічного законодавства, починаючи з 1970-х рр., став конфлікт інтересів бізнесу і захисту довкілля, що призвів до низки судових процесів, які розпочали корпорації. Однак суттєвий перелік виключних повноважень Співдружності, передбачених Конституцією, дозволив судам використовувати принципи законодавчого тлумачення для підтримки зусиль Співдружності щодо регулювання політики, що має вплив на навколишнє середовище. У результаті Співдружність змогла законодавчо закріпити широкий спектр екологічних питань, включаючи деякі найважливіші екологічні акти, такі як Закон про охорону навколишнього середовища (вплив пропозицій) 1974 р. та прийняті в 1975 р. Закон про охорону національних парків і дикої природи, Закон про морський парк Великого бар'єрного рифу та Закон про Австралійську комісію зі спадщини [12].

Отже, у 1970-х рр. розпочався новий етап екологічної політики Австралії. У цей період на рівні штатів та Співдружності була прийнята низка законодавчих актів нового типу, які хоч і стосувались різних сфер охорони довкілля, однак мали спільні риси. Вони закріплювали головні принципи природоохоронної політики, які багато в чому співпадали з принципами, закладеними в міжнародних документах

(наприклад, превентивності, справедливості між поколіннями, участі громадськості у процесі прийняття рішень, інтегрованого управління природними ресурсами тощо), пропонували вдосконалені механізми контролю, моніторингу та оцінки і конкретні програми для їх виконання. Спільною рисою законодавства штатів і Співдружності було забезпечення створення головного адміністративного органу, на який покладались повноваження з охорони довкілля.

Використані джерела та література:

1. Victoria. Environment Protection Act 1970. No. 8056 of 1970. URL: <http://extwprlegs1.fao.org/docs/pdf/vic45854.pdf>
2. Towards good environmental governance? Assessing the evolution of Victoria's environment portfolio. Parliament of Victoria. URL: <https://www.parliament.vic.gov.au/publications/research-papers/download/36-research-papers/13889-towards-good-environmental-governance-assessing-the-evolution-of-victoria-s-environment-portfolio>
3. Fighting for nature since 1955. URL: <https://www.nature.org.au/about/our-history/>
4. Annual Report of the State Pollution Control Commission for the year ended 30 June 1972 in the Joint Volumes of Papers presented to the Legislative Council and Legislative Assembly 1972-73. Vol.4. P. 133-137. URL: <https://researchdata.edu.au/state-pollution-control-commission/164986>
5. AU WA A305 - DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL PROTECTION. URL: <https://archive.sro.wa.gov.au/index.php/departement-of-environmental-protection-1-au-wa-a305>
6. Scenery Preservation Board. Tasmanian History. URL: https://www.utas.edu.au/library/companion_to_tasmanian_history/S/Scenery.htm
7. Richard Bingham. The environment Protection Act. URL: http://www.mrt.tas.gov.au/mrtdoc/dominfo/download/GSB70_20_23/GSB70_20_23.pdf
8. Vincent Cusack. The Western Australian Environmental Protection Authority (EPA): Its Structure, Functions and Performance 1971-1996. Thesis. URL: https://ro.ecu.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1841&context=theses_hons
9. Queensland State Archives - 1972 Cabinet Documents. A report by Jonathan Richards, Consultant Historian. URL: <file:///C:/Users/perga/Desktop/ggp-qa-bnetestwebsiteqld-state-archiveswww.archives.qld.gov.auresearcherscabinetminutesdocument.pdf>
10. Department of Environment and Conservation. Commonwealth of Australia. (1972-1975). URL: <https://trove.nla.gov.au/people/583085>
11. Environmental law review. URL: https://www.aph.gov.au/%20About/Parliament/Parliamentary_Departments/Parliamentary_Library/pubs/BriefingBook46p/EnvironmentalLaw

12. The Commonwealth's Role in Environmental Protection and Management. URL: https://www.aph.gov.au/Parliamentary_Business/Committees/Senate/Environment_and_Communications/Completed_inquiries/1999-02/bio/report/c02

УДК 94.9 : 914/919.91.9

Дронів В. В.

ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ТРАНСПОРТНОЇ МЕРЕЖІ НА АВСТРАЛІЙСЬКИХ ЗЕМЛЯХ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.

Стаття присвячена поетапному дослідженню формування транспортної мережі на Австралійському континенті на початку ХХ ст. Визначено, що транспорт Австралії представлений автомобільним, залізничним, повітряним, водним (морським, річковим) і трубопровідним; у населених пунктах та у міжміському сполученні діє громадський транспорт пасажирських перевезень. Зроблено висновок про те, що форма території країни є складною, видовжена в широтному напрямку, тому великі відстані є основною перешкодою, яку доводилося долати економіці Австралії.

Ключові слова: австралійський транспорт, Австралія початку ХХ ст., залізничний транспорт, автомобільний транспорт, морський транспорт, авіаційний транспорт, трубопровідний транспорт, транспортна система.

Дронів В. В. Исторические предпосылки формирования транспортной сети на австралийских землях: общая характеристика в начале ХХ в. Стаття посвящена поетапному дослідженню формування транспортної мережі на Австралійському континенті в початку ХХ в. Визначено, що транспорт Австралії представлений автомобільним, залізничним, повітряним, водним (морським, річковим) і трубопровідним; у населених пунктах та у міжміському сполученні діє громадський транспорт пасажирських перевезень. Зроблено висновок про те, що форма території країни є складною, видовжена в широтному напрямку, тому великі відстані є основною перешкодою, яку доводилося долати економіці Австралії.